

V. ISTVÁN KATOLIKUS
SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS GIMNÁZIUM,
ÁRPÁD-HÁZI SZENT MARGIT
ÁLTALÁNOS ISKOLA

NEVELÉSI PROGRAM

Sátoraljaújhely, 2013

Intézmény neve: **V. István Katolikus
Szakközépiskola és Gimnázium,
Árpád-házi Szent Margit
Általános Iskola**

Szabályzat típusa: **NEVELÉSI PROGRAM**

Intézmény székhelye, címe: 3980 Sátoraljaújhely,
Kazinczy u. 12.

Intézmény OM-azonosítója: 201594

Intézmény fenntartója: Egri Főegyházmegye

Intézmény vezetője: Sebes Péter

Intézményvezető-helyettesek: Naár János
Szemánné Majoros Anikó

Tagintézmény-vezető: Pala Istvánné

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ ISKOLA ALAPADATAI.....	1
2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	2
3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	3
3.1. KÉPZÉSI SZERKEZETE.....	3
3.2. AZ ISKOLA CÉLKITŰZÉSEI.....	3
3.3. AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	4
3.3.1. <i>A keresztény nevelés alapelvei, értékei</i>	4
3.3.2. <i>Általános Pedagógiai alapelvek</i>	4
3.3.3. <i>Célok és feladatok</i>	5
3.3.4. <i>A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai</i>	7
3.4. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	8
3.5. TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEK.....	11
3.5.1. <i>Hagyományörző tevékenységek</i>	11
3.5.2. <i>Versenyek, vetélkedők</i>	12
3.5.3. <i>Közösségépítő tanórán kívüli foglalkozások</i>	12
3.5.4. <i>Fokozott társadalmi szerepvállalás a diákok körében, közösségi szolgálat</i>	12
3.5.5. <i>Egészséges életmódhoz és környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenységek</i>	13
3.5.6. <i>Műzeumi, kiállítási, művészeti előadásokhoz kapcsolódó foglalkozások</i>	13
3.5.7. <i>Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata</i>	13
3.5.8. <i>Hit és vallásoktatás</i>	13
3.6. ERKÖLCSI ELVÁRÁSOK PEDAGÓGUSOKKAL ÉS TANULÓINKKAL SZEMBEN	13
3.6.1. <i>Erkölcsei elvárások a tanároktól</i>	13
3.6.2. <i>Erkölcsei elvárások a tanulóktól</i>	14
3.6.3. <i>Erkölcsei ajánlások a szülőknek</i>	15
3.7. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	15
3.8. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	17
3.8.1. <i>Az egészségfejlesztés iskolai feladatai</i>	17
3.8.2. <i>Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv</i>	17
3.9. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	19
3.10. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	20
3.10.1. <i>A beilleszkedési, magatartási nehézségekekel összefüggő pedagógiai tevékenységeink</i>	20
3.10.2. <i>A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása</i>	21
3.10.3. <i>A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek</i>	24
3.10.4. <i>Az ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységeink</i>	24
3.10.5. <i>Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek</i>	26
3.11. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE	26
3.12. A SZÜLŐK, A TANULÓK, KOLLÉGIUMI NEVELŐK ÉS AZ INTÉZMÉNY EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	27
3.12.1. <i>A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái</i>	27
3.12.2. <i>A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái</i>	27
3.12.3. <i>A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei</i>	29
3.12.4. <i>A kollégiumi nevelők és a pedagógusok kapcsolata</i>	29
3.13. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK VIZSGASZABÁLYZATA	30
3.13.1. <i>A vizsgaszabályzat hatálya, célja</i>	30
3.13.2. <i>Az értékelés rendje</i>	31
3.13.3. <i>A vizsgatárgyak részei és követelményei</i>	32
3.14. A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK, FELVÉTELÉNEK SZABÁLYAI.....	33
3.14.1. <i>Az iskolánálítás szabályai</i>	33
3.14.2. <i>A felvételi eljárás szabályai</i>	33
A NEVELÉSI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA.....	35

1. AZ ISKOLA ALAPADATAI

Az iskola neve: **V. István Katolikus Szakközépiskola és Gimnázium, Árpád-házi Szent Margit Általános Iskola**

Az intézmény többcélú, közös igazgatású, nyolc évfolyamos általános iskola, szakközépiskola és gimnázium feladatait ellátó közoktatási intézmény az alábbi, szakmailag önálló intézményegységekkel:

- V. István Katolikus Szakközépiskola és Gimnázium
- Árpád-házi Szent Margit Általános Iskola

Székhely: **3981 Sátoraljaújhely, Kazinczy Ferenc u. 12.**

Telephely: **3981 Sátoraljaújhely, József Attila u. 1**

A fenntartó

neve: **Egri Főegyházmegye**

Az alapító

neve: **Egri Főegyházmegye Ordinárius**

címe: **3300 Eger, Széchenyi u. 1.**

Alapítás éve: **2012**

Működési terület: **Országos beiskolázású, korlátozott számban – a törvényességi előírások betartásával – Magyarország határain túlról is fogadhat magyar nyelvű tanulókat.**

Az intézmény jogállása: **Önállóan gazdálkodó, költségvetése felett teljes jogkörrel rendelkező szervezet. Működésének anyagi alapját állami támogatás, egyházi kiegészítő támogatás és a fenntartó támogatása képezi.**

Az intézmény gazdálkodási jogköre: **önállóan gazdálkodó**

2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

**„...Uram, nem tudjuk, hová megy, hogyan ismerhetnénk az utat?” Jézus azt felelte neki:
„Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak általam.”**

Jn 14,5-6

Az V. István Katolikus Szakközépiskola és Gimnázium, Árpád-házi Szent Margit Általános Iskola a Római katolikus egyház által fenntartott, ökumenikus jelleggel működő többcélú közös igazgatású nevelési-oktatási intézmény.

Iskolánkban biztosítjuk tanulóink részére az általános műveltség megszerzését az általános iskolában, a gimnáziumban és a szakközépiskola közgazdaság, ügyvitel és informatika szakmacsoportjaiban.

Lehetőséget biztosítunk tanulóinknak az érettségi utáni szakképzésre, és megteremtjük az alapjait a felsőfokú tanulmányok folytatásának.

Az intézményben arra törekszünk, hogy diákjaink a tudományos, kulturális és gazdasági életben tudásuk, önbecsülésük, szociális érzékenységük, vallási műveltségük és meggyőződésük alapján méltó helyet foglaljanak el.

Célunk, hogy tanulóink megértsék a körülöttünk levő világ jelenségeit, képesek legyenek a megfelelő ítéletek megalkotására, és úgy tegyenek fel kérdéseket a körülöttük levő világgal kapcsolatban, hogy közben tiszteletben tartják az értékeket. Nagy hangsúlyt fektetünk diákjaink egészséges életmódra nevelésére, nyelvoktatására, valamint a közgazdasági szemlélet kialakítására és a minőségi, korszerű, informatikai ismeretek átadására. Diákjainkat az iskolai élet területén a keresztény életszemlélet megismertetésére, az erre épített szellemiség szeretetére és megvalósítására neveljük.

3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1. képzési szerkezete

Az **általános iskolai** nevelés, oktatás alsó tagozaton és felső tagozaton napközi otthoni nevelés keretében történik. Az idegen nyelv oktatása első osztálytól történik.

A **szakközépiskolai** képzést a 9-12. évfolyamokon két szakterület három szakmacsoportjában végezzük:

1. **Gazdasági-szolgáltatási** szakterület
 - **közgazdaság** szakmacsoport
 - **ügyvitel** szakmacsoport
2. **Műszaki** szakterület
 - **informatika** szakmacsoport.

A szakképző évfolyamokon az érettségire épülő **OKJ-s képzéseinket** a munkaerőpiac igényeihez igazodva szervezzük:

- közgazdasági szakmacsoportba sorolt szakképesítések,
- informatikai jellegű szakképesítések,
- ügyviteli szakképesítések.

A **gimnáziumi képzésben** emelt szintű oktatást valósítunk meg idegen nyelv vonatkozásában.

3.2. Az iskola célkitűzései

Segítse a diákokat abban a folyamatban, hogy a keresztény értékre építve művelt emberré, gazdag személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

Iskolánk célkitűzése: pedagógiai alaposág és igényesség, szakmai felkészültség, kimagasló hivatástudat, keresztény értékrend szellemében nevelni és oktatni a tanulókat.

Iskolai pedagógiai munkánkat a **humanista erkölcsi értékek**, a **keresztény szemlélet**, a **nemzeti tudat**, a **demokratikus célok**, a **tanulók személyiségének fejlesztése**, a **korszerű technikai-technológiai szemlélet** alapján határozzuk meg.

Hisszük, hogy tanítványainkat a hazát tisztelő és szolgáló, a családot becsülő és szerető, a nemzetért tenni akaró és hitüket megvalló polgárokká neveljük.

Iskolánk gyermekbarát, ugyanakkor rendre törekvő, világos rendszert kínál, amelyben – reményeink szerint – minden gyerek a legmagasabb szinten bontakoztathatja ki képességeit, megtanulhatja a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelt.

Iskolánk legfontosabb célja, hogy kritikusan és módszeresen közvetítse az általános műveltséget, a munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakképzést biztosítson, és ezáltal a tanulók személyiségének kiteljesedésén munkálkodjon.

Iskolánk feladata, hogy összhangot teremtsen: egyfelől a műveltség és a hit, másfelől a hit és a mindennapi élet között.

Ez a szintézis a különböző tudományokba rendeződött emberi tudás sokféle tartalmának megismerése által valósulhat meg, az evangéliumi üzenet fényében és azoknak az erényeknek kifejlesztésében, amelyek a keresztény embert jellemzik.

Iskolánk **katolikus, ökumenikus** jelleggel működik. Az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világszemléletben, s ezt ki is nyilvánítja. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá. Iskolánk tudatosan vállalja a fiatalok nevelését, szakképzését, hogy vallásos lelkülettel, elkötelezettséggel álljanak helyt az életben.

3.3. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.3.1. A keresztény nevelés alapelvei, értékei

Társadalmunkban, amelyet a kulturális pluralizmus jellemez, az Egyház nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét. Az Egyháznak így sajátos feladata a nevelés, „*mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség, legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek, a hívők számára fel kell mutatnia Krisztus életét és állandó szorgoskodással segítenie kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.*” A *Katolikus Iskola* című 1997-ben kiadott egyházi dokumentum szellemében valljuk, hogy a katolikus iskolában a nevelés és oktatás szoros egységben áll annak érdekében, hogy a fiatalokat a szabadság felelős használatára nevelje, hogy érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a középszerűsége és egyre jobban elkötelezzék magukat Isten és az emberek szolgálatára. A keresztény nevelés alapja és példaképe az evangélium Jézusa. Ennek megfelelően az iskola azzal válik katolikussá, ha az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban és vállalja a növendékek keresztény szellemű formálását.

3.3.2 Általános Pedagógiai alapelvek

Szeretetteljes légkör kialakítása, megteremtése

- = a tanulók személyiségének tiszteletben tartása
- = dicséret előtérbe helyezése
- = a tanulók egyéni képességeinek kibontakoztatása
- = diákközpontú szemlélet előtérbe helyezése

A teljes személyiségfejlesztés a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása, bővítése, fejlesztése

- = a tanulás folyamatában, az ismeretanyag feldolgozásában egyenrangú partner a tanár és a diák
- = a nevelő- és oktatómunka a tanulók készségeit fejleszti, alpműveltséget nyújt
- = iskolánk olyan értékeket közöl – művészetekre, tudományokra, korszerű technikai vívmányokra, természetre –, mely a tanulók műveltségét és világszemléletét kialakítják, formálják, megalapozzák környezetünkben
- = az egyéni tanulás módszerének fejlesztése
- = a keresztényi magatartás és kulturált viselkedésformák elsajátítása
- = reális önértékelés kialakítása, mely a tudatos és sikeres pályaválasztás alapja

Lényegesnek tekintjük a társadalom elvárásai alapján az **erkölcsi alapelvek** és a **kulturált viselkedésformák**, közöttük **anyanyelvi műveltség** elsajátíttatását tanítványainkkal.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus intézményünk egész pedagógiai működésében:

- = A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődjön.
- = Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe, miközben arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.
- = A követelmények belső igénnyé kell, hogy váljanak, fontos a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozzon.

3.3.3 Célok és feladatok

A tanuláshoz szükséges szövegértési és szövegalkotási képességeknek, az írott, beszélt és képi kommunikáció legfontosabb elemeinek, a szabatos és világos érvelésnek és az önkifejezésnek a fejlesztése.

Minden tantárgyban a helyes nyelvhasználatra, a szókincs gazdagítására kell törekedni a nemzeti identitás megteremtése érdekében is.

Intézményünk célja a helyi tantervben és záróvizsgák követelményeiben megfogalmazott elvárások teljesítése.

Tanulóink olyan magas szintű tudásanyagra tegyenek szert, mely lehetőséget teremt a munka világában való elhelyezkedésre és a továbbtanulásra.

Az elsajátított tanulási módszerekkel képesek legyenek az élethosszig tartó tanulásra, melyben a kor kínálja korszerű technikai eszközöket is használja, igénybe veszi.

Jártasak legyenek önálló ügyek intézésében.

Megismerjék, elsajátítsák és a mindennapi életben alkalmazzák a kulturált viselkedési szabályokat és a társadalmi normákat.

Pedagógiai munkánk célja:

Segítse a diákokat, hogy a keresztény értékrendre építve művelt emberré, gazdag személyiséggé, Istent és embertársait szerető felelős polgárrá, tisztességes és emberséges alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.

Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.

A kudarc és sikertűrés készségeit fejlessze.

Nagy művészek, tudósok hithez, Egyházhoz való viszonya a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és kreativitását. Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye. A kulturált szórakozás igényét kialakítsa.

Pedagógiai munkánk feladatai:

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását. „*Ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azszal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg ami rajta áll.*”¹

Ezért intézményünk feladata:

- = Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását, a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárándoklat) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: szakkörök, kirándulás, iskolaújság, stúdió, honlap.
- = Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését.
- = Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- = Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- = Hozzon létre alkotó közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlesztheti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- = Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- = Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.

Kompetenciák a tanítási folyamatban

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teszi az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mind egyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képi: például a kritikus kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

¹ Katolikus iskola (A katolikus nevelés Kongregációja, 1977) 45. oldal

A fentiek alapján az iskola feladatának tekinti a különböző kompetenciák oktatásának tanmenetbe, a tanítási folyamatba történő beépítését. Ezen elv alapján a szaktanárok figyelemmel vannak a következő kulcskompetenciák oktatására, alkalmazására:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Digitális kompetencia
- A hatékony, önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az iskola tekintettel hagyományaira, kiemelten kezeli a gazdasági kompetenciák oktatását, fejlesztését.

A kiemelt fejlesztési feladatok még

- Énkép, önismeret
- Hon- és népismeret
- Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Környezettudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire kompetenciák fejlesztése

Gazdasági nevelés céljai

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

3.3.4 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatába betöltött szerepük alapján csoportosítsuk.

Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- Meggyőzés módszerei: példaképpéállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás.

- A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás.
- A magatartásra ható ösztönző módszerek: biztatás, elismerés, dicséret.
- A jutalmazás formái: szóbeli vagy írásbeli dicséret, oklevél, jutalomkönyv.
- A büntetés formái: osztályfőnöki, szaktanári vagy igazgatói szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés, intés, megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés.
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés).

3.4 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés olyan hatás, amely változást hoz az ember személyiségében. A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság és a szeretethimnusz hogyan lehetnek életünk részévé, hogyan szólhatnak a tanulók nyelvén is.

Az iskola pedagógiai munkájának egyik alapvető célja a tanulók személyiségének minél teljesebb kibontakoztatása. A nevelési folyamat eszköz, amely áthatja az oktatás teljes rendszerét, személyiségformáló erővel hat. E folyamat egyik sarkalatos pontja az értékközvetítés, amely közösségfejlesztő és individuális fejlesztő funkciót tölt be. A személyiségfejlesztés alapvető feladata a személyiség ösztönző funkciójának fejlesztése, a magasrendű szükségletrendszerek kialakítása, az értékközvetítés, amely az iskolában a nevelés és oktatás együttes hatásával valósulhat meg.

Az intézmény pedagógusai személyiségükkel, a tanulók között végzett minden tevékenységükkel, megnyilvánulásukkal nevelnek, formálnak, alakítják tanítványaik személyiségét.

A pedagógus nyitott kell, hogy legyen minden értékre, melyet beépíthet a saját életébe és a nevelő-oktató munkájába.

A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít, ezért kerülnie kell mindent, ami értéktelen és személyiséget nem fejleszt.

Belső és külső továbbképzéssel, egyéb lehetséges ösztönzéssel növelni kell a pedagógus szakértelmét, megújulási képességét, felelősségét és munkaszeretét, műveltségének alaposságát.

Fejleszteni kell a tantestületi közösség erkölcsének határozottságát, humanista tartalmú viselkedését, együttműködési képességét és elkötelezettségét.

A személyiség fejlődése-fejlesztése csak a közösségben képzelhető el. Ebből következően a személyiség fejlesztéssel kapcsolatos feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: Az alapvető egyetemes és keresztény erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása életvitelben és magatartásban, meggyőződéssé alakítása. pozitív szociális szokások kialakítása, segítése.

A tanulók értelmi nevelése

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés, az élethosszig tartó tanulás igényének, a nyitottságnak, önismeretnek, céltudatosságnak a kialakítása.

A tanulók közösségi-társas kapcsolatokra felkészítő nevelése

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak, társadalmi normáinak a megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség fejlesztése. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. A mások felé való nyitottság, befogadóképesség.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra, szolidaritásra készítő érzelmek kialakítása. Hűség Istenhez és embertársainkhoz.

A tanulók akarati nevelése

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a hatékony munkavégzés, a szorgalom, a céltudatosság és áldozat vállalása, az elkötelezettség, a kudarc-tűrő képesség és a sikervágy együtteseinek kezelése, fejlesztése.

A tanulók nemzeti nevelése

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismerése, értékeinek tisztelése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek megbecsülése, ápolása. A hazaszeretet érzésének mint értéknek a fenntartása.

A tanulók állampolgári nevelése

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai közéletben való részvételre. Megtanítani, kipróbáltatni azokat a lehetőségeket, hogyan élhet a tanuló a jogaival.

A tanulók munkára nevelése

Feladat: Az emberek által végzett munka társadalmi és egyéni szinten való fontosságának a tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása, a környezettudatos magatartás elveinek a megismertetése, a környezet- és egészségvédelem szempontjait is figyelembe véve. Alapos, igényes munkavégzés képességének kialakítása.

A tanulók egészséges életmódra nevelése

Feladat: A testi képességek fejlesztése, a testmozgás, az edzettség iránti igény felkeltése. A testileg és lelkileg egészséges személyiség kialakítása. Az egészséges életmód fontosságának felismertetése és gyakoroltatása, a balesetelhárítási technikák elsajátíttatása. A káros szenvedélyek (cigaretta, drog, alkohol) negatív hatásainak bemutatása, tudatosítása révén az egészséges élet kialakítására törekvő életmódra nevelés.

Személyiségfejlesztés

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez (NAT). Mindezek a képességek egymással kölcsönható, állandóan változó rendszert alkotnak. A nevelés során tartalmakat (még-hozzá az életkori sajátságoknak megfelelő szinten, mélységben és részletességgel) sajátít el a tanuló, illetve adunk át. Ennek révén válik értelmes, művelt, a társadalomba, környezetébe beilleszkedő személyiséggé.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcserősítésével.

A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.

A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).

A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.

Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

A személyiségfejlesztésen belül külön kell szólnunk a sajátos nevelési igényű tanulók személyiségének fejlesztéséről, melynek alapelvei megegyeznek az egészséges gyermekek személyiségfejlesztésének célkitűzéseivel, azonban az elvárások támasztása és az elért eredmény személyre szabott kell hogy legyen, szem előtt tartva a diák sajátos nevelési igényt megkövetelő adottságait.

A személyiségfejlesztés területei a sajátos nevelési igényű tanulók esetében:

- a szocializációt segítő képességek (együttműködés, alkalmazkodás, normakövetés, önállóság, önellátás, önkifejezés, pozitív önértékelés) fejlesztése,
- az egyéni tanulási és ismeretszerzési technikák megtanulása, alkalmazása,
- az egészséges életmódra nevelés a tanuló speciális igényeihez igazítva az egészség megőrzéséhez szükséges technikák, képességek megszerzése, megőrzése.

Az érzékszervi és mozgásfogyatékos tanulók személyiségfejlesztésének legfontosabb célkitűzése tehát a tanulók helyes önértékelésének kialakítása, ezen keresztül a saját adottságukhoz mért valamilyen pozitív kiemelkedő képesség felismerése.

A fentieket figyelembe véve intézményünkben a tanulók egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, beleértve a tudást, képességeket és közösségi szerepvállalást is.

Az iskolai fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatok

Tudomásul vesszük, bár egyet nem értünk vele, hogy a társadalmi környezet egyre inkább a fogyasztás, az anyagi javak megszerzése felé irányul. Elsődleges feladat, hogy a fiatalokkal megértessük, hogy az ő értékük nem a birtokukban levő vagyontárgyak, eszközök minőségétől függ. Nem az az értékes ember, aki divatosan öltözik, vagy a legkorszerűbb technikai eszközökkel rendelkezik.

A fentiek értelmében célunk a fogyasztói kultúra fejlesztése, hogy tanulóink elsajátítsák azt a fogyasztói magatartást, mely a szükségleteiket és nem a divat igényeit elégíti ki, és a környezet megőrzését szolgálja. A vásárlással kapcsolatos minták elsősorban a családból és a baráti- és lakókörnyezetből jönnek, ennek ellensúlyozására tudatos, tervezést, tájékozódást és mérlegelést igénylő döntési módszert kínálhat az iskola. Szempont a takarékoság és tartósság, funkcionális megfelelés (olcsó tömegtermék és nem tényleges igényeket kielégítő szolgáltatást is nyújtó csúcstermék közötti egyensúly). További fontos szempont még a következő nemzedékek életminőségének, lehetőségeinek megőrzése, az erőforrások takarékos felhasználása, a hulladék mennyiségének csökkentése, illetve újrafelhasználása.

Az ezzel kapcsolatos ismeretanyagot a szaktárgyi (elsősorban természettudományos) programok tartalmazzák, a feldolgozás során a szaktanár hívja fel a figyelmet a használati eszközök fontos paramétereire, az élelmiszerek, háztartási szerek egészségvédelem vagy hatékonyság szempontjából meghatározó összetevőire.

Az egyes tárgyaknál kiemelt fogyasztóvédelmi témák lehetnek:

- kémia: áru, ill. termékismeret, élelmiszerbiztonság,
- biológia: valós biológiai szükségletek,
- matematika, üzleti gazdaságtan: biztosítási, pénzügyi számítások,
- fizika: mérési eszközök (pl. víz, villany, gáz stb.)
- magyar, elméleti és üzleti gazdaságtan, gazdasági ismeretek: reklám, fogyasztó és piacvédelem, pénzügyi szolgáltatások,
- történelem és etika: fogyasztóvédelem, marketing, reklámetika,
- informatika: az e-kereskedelem sajátosságai, veszélyei

Tanítási órákon túli lehetőségek:

- kirándulások, üzemlátogatások,
- vetélkedők, versenyek, rendezvények,
- előadások.

3.5. Tanórán kívüli tevékenységek

3.5.1. Hagyományőrző tevékenységek

Törekednünk kell a nemzeti és vallási hagyományok ápolására, különös tekintettel a nemzeti és vallási ünnepek, megemlékezések helyi hagyományainak megtartására.

Fontos feladat számunkra, hogy fiataljaink megismerkedjenek az egyház szentjeivel, életútjukból példát merítsenek. Kiemelten kezeljük az általános iskola védőszentjének, Árpád-házi Szent Margit emlékének ápolását, illetve a középiskola névadójának, a város alapítójának, V. Istvánnak az ünnepét. Névadó- védőszentünk ünnepén, a megemlékező műsorhoz kapcsolódva, versenyeket, pályázatokat, vetélkedőket, kiállításokat szervezünk.

Iskolánk alapításának kerek évfordulóit kiemelten kezeljük. (Évkönyv megjelenítése, díjak alapítása, dombormű készítése stb.) Amennyiben lehetőségünk kínálkozik, részt vállalunk a városi ünnepélyek műsoraiban. Képviselhetjük magunkat lakóhelyünk rendezvényein, de az iskolai szintű ünnepélyek, osztálykeretben megtartott megemlékezésekkel is bővül. Különös figyelmet fordítunk az ünnepeket, megemlékezéseket, rendezvényeket kísérő külső megjelenítő formákra, hogy ezek viselkedési megnyilvánulásaikkal, esztétikájukkal (dekoráció, faliújság), az ünneplésbe való bekapcsolódással példamutatóak legyenek. Igyekszünk bekapcsolódni a vallási ünnepi előkészületekbe, különösen a húsvét és advent helyi hagyományainak megtartásába.

Évente két alkalommal lelki napot tartunk. A teljes iskolaközösség minden ajánlott egyházi ünnepen részt vesz a szentmisén. A tanítást imával kezdjük, és imával fejezzük be. Az étkezésekhez kapcsolódó imák, és az egyházi köszönés gyakorlása folyamatos. A középiskolában ezen hitéleti elemek bevezetése fokozatosan történik.

Rendezvényeink:

Veni Sancte Tanévnyitó ünnepély

Kisboldogasszony (szept. 8.)

Szent Gellértnek, a magyar egyházi iskolák védőszentjének a napja (szept. 24.)

V. István nap (szept. 25.)

Aradi vértanúk napja (okt. 6.)

Magyarok Nagyasszonya (okt. 8.)

Az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja (okt. 23.)

Szalagavató (nov.)

Adventi gyertyagyújtások (dec. hónap hétfőin)

Palántaavató (dec.)

Szent Miklós napja (dec. 6.)

Szeplőtelen Fogantatás (dec. 8.)

Lelki nap (dec.)

Karácsony (dec.)

Vízkereszt (jan. 6.)

Védőszentünk, Árpád-házi Szent Margit ünnepe (jan. 18.)

Gyertyaszentelő Boldogasszony, Balázs-áldás (febr. 2.)

Farsang (febr.)

Hamvazószerda, Nagyböjt

Lelki nap Húsvét

1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulója (márc. 15.)

Gyümölcsoltó Boldogasszony (márc. 25.)

Anyák napja (május első hete)

Katolikus Iskolák Napja (május)

Elsőáldozás (május)
Gyermeknap (május utolsó hete)
Bérmálkozás (kétévente júniusban)
Ballagás (május, június)
Te Deum (június)
Tanévzáró (június)

A hagyományteremtés egyéb lehetőségei gazdagítják az iskola életét:

Szent Cecília énekverseny

Biblia-mondó verseny
Matematika tesztfeladat-megoldó (Zrínyi) verseny
Természettudományi versenyek szervezése, rendezése
Tanulmányi versenyek
Sportversenyek (Mikulás-kupa, kerékpár túra, házi kosárlabda, teremlabdarúgó bajnokság, tanár-diák mérkőzések)
Kiállítás a tanulók munkáiból
Városi szavalóverseny rendezése
Hittanverseny
Irodalmi színpad
Kutatók éjszakája
Szakmacsoportos délután
12 órás foci
Főzőverseny

3.5.2. Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a tanárok szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

3.5.3. Közösségépítő tanórán kívüli foglalkozások

Törekednünk kell arra, hogy diákjaink ne csak a kötött tanórai keretek között lehessenek együtt, hanem azokon túl is lehetőségük legyen egymás jobb megismerésére és kapcsolataik elmélyülésére. Ennek színterei lehetnek az osztályfőnök vagy más szaktanár által szervezett programok, illetve a fiatalok önkéntes szerveződései.

3.5.4. Fokozott társadalmi szerepvállalás a diákok körében, közösségi szolgálat

A keresztény elvek és az iskola által preferált emberi magatartás megköveteli, hogy szavakkal és tettekkel segítsük elesett embertársainkat, illetve a szabadidő terhére önkéntes munkát, közösségi szolgálatot vállaljanak fiataljaink. Ennek keretében igyekszünk a képzési idő végére eljutott minden diák számára megadni a lehetőséget, hogy megtapasztalhassa az önzetlen, anyagi érdektől független segítség és felajánlás örömét.

3.5.5. Egészséges életmódhoz és környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenységek

A lelki egészség mellett ugyanolyan fontos a testi egészség is. Ennek eléréséhez ösztönözzük diákjainkat arra, hogy ne csak a tanórákon, hanem azon túl életvezetésükben prioritást élvezzen az egészséges életmód és egészséges környezet megteremtésének igénye. Ehhez kirándulások, sporttevékenységek, természetmegismerő és óvó tevékenységek végzését ösztönözzük.

3.5.6. Múzeumi, kiállítási, művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel jár – önkéntes.

3.5.7. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógépteremek, stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

3.5.8. Hit és vallásoktatás

A hitoktatás különös helyet foglal el az iskolai oktatásban és nevelésben. Elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Istenkapcsolata, mely lehetőség szerint tanórán kívüli keretek között is biztosított.

3.6. Erkölcsi elvárások pedagógusokkal és tanulóinkkal szemben

3.6.1. Erkölcsi elvárások a tanároktól

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. **Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük.**

A nevelő pedagógusnak nyitottnak kell lennie minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a kultúra szépségeinek megtapasztalása, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához.

Ez a munka nagy **önfegyelmet** és **önismeretet igényel**, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is.

A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a **folyamatos elmélyült imaélet**, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az „adás vágya” és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek

határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. A személyre szabott nevelőmunkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni. A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent,

amely értéktelen, amely az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.

A tanár élete összhangban álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért **fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollegák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani.** Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig legyenek összhangban, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.

Az iskolában minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztény tanítást és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meghasonlást idézhet elő. Az iskola katolikus volta, jó hírneve csak ebben az esetben biztosítható.

A keresztény szellem, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a tanári karban. A fejlődés előfeltétele, hogy számarányuk növekedjen. Ez sohasem jelentheti azonban azt, hogy az egyszínűségekre kell törekedni, mert a diákok akkor tanulnak igazán sokat nevelőiktől, ha azok a világ sokszínűségét tudják képviselni. Iskolánk ökumenikus jellege a tantestületben is megköveteli a sokszínűséget, a más felekezethez tartozók jelenlétét. Az iskola vezetőségére nagy felelőséget ró a megfelelő pedagógusok kiválasztása. A legnagyobb jó szándék esetén is történhetnek sikertelen választások. Ezért minden új tanár először egy éves szerződéssel alkalmazható, amelyet a felek kölcsönös meglelégedése esetén lehet véglegesíteni.

Az iskola a tanárokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felkészültséggel, magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

3.6.2. Erkölcsi elvárások a tanulóktól

A mai magyar társadalom nagyon sokféle. Így a gyermekek is sokféle hatásnak vannak kitéve. Egy-egy iskola tanulóifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe. Éppen ezért egységes erkölcsi elvárások nehezen adhatók meg feléjük.

Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait. Csak az a fiatal lesz képes ellenállni a fogyasztói társadalom csábításainak, csak az veszi észre a média által reklámozott tárgyak, célok silányságát, aki találkozott az élő Istennel.

Ez a találkozás megjelöli az embert. Ehhez segíthetjük hozzá a fiatalt, ha megszerettetjük vele a csendes szemlélődést a természetben, értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe.

Fiatalaink számára igazi útravaló a küldetésstudat kialakulása: „*Ti vagytok a világ világsága.*” (Mt. 5,14)

Összefoglalva az elvárások a következők:

- = belső igény a szentre, a szépre, a jóra, és az igazra,

- = részvétel a vallásának megfelelő (római katolikus, református, görög katolikus) egyházi programokban,
- = tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- = mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- = alapos, rendszeres és pontos munka,
- = a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- = a házirend felelős betartása.

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző, a lelki fejlődést szolgáló vallási programokkal, szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport- és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a diákoknak erejükhöz mértén részt kell venniük. Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

3.6.3. Erkölcsi ajánlások a szülőknek

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülők is közösséget alkotnak, hiszen „*a keresztény hit is egy közösség ölen születik és növekszik*” (Kat. Isk. 53.). Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az iskola közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza. Ez hatalmas garancia arra, hogy a gyerekeket az iskola után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata. Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola egyházi jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái az osztály- és fogadóórás szülői értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, és természetesen a személyes beszélgetés.

3.7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi tudat legfőbb meghatározója, hogy Jézusban mindannyian Isten gyermekei vagyunk: tanárok, diákok, szülők. Ezt a tudatot erősíti mindennapos, illetve rendszeres vallásgyakorlásunk – az ima (iskolában tanítás előtt és után), a szentmisék (a közösségünk és az Egyház ünnepein) és a lelkigyakorlatok.

„Az iskola épp azáltal válik katolikus, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztózik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: szakkörök, sportfoglalkozások, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások,
Diákönkormányzati munka
Napközi otthon (általános iskolában)

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- **A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása**
Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- **A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében**
Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig.
- **Az önkormányzás képességének kialakítása**
Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése**
Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- **A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása**
Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi; viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Az a tanuló, aki naponta találkozik valamilyen szempontból segítségre szoruló diáktársával, könnyebben tud azonosulni mások érdekeivel, együtt érző képessége kifinomultabb lesz, melynek előnyei a közösségi szerepvállalás terén is megmutatkoznak. A sajátos nevelési igényű tanulókat befogadó osztályokban fokozott figyelmet kell fordítani az elfogadó magatartás kialakítására, így egymás megismerésére, egymás értékeinek elismerésére. Ez még inkább előtérbe kerül, mint egy homogén közösségben. A gyakori segítségnyújtási alkalmak, a fokozott odafigyelést igénylő diákok jelenléte segítik a társas kapcsolatok elmélyítését, a szorosan együttműködő közösség kialakítását.

További feladat az együttélés szabályainak megismertetése, tudatosítása, gyakorlása. Ennek egyik eszköze a kapcsolatteremtés és-tartás. Javítani szeretnénk a tanulók egymással vagy felnőttekkel való gondolatcseréjét, vitakészségét.

A tanulási folyamatban az összetartozás és a közösségért való felelősségvállalás jegyében bevonjuk a tehetséges tanulókat a lemaradók felzárkóztatásába (pl. tanulópárok alakítása), a tantestület minden tagja igyekszik az egyes osztályok belső, tanulók közötti elvárásait és értékrendjét formálni: legyenek igényesek egymás munkája iránt is, ne fogadják el társuk minimalista szemléletét. Ugyancsak a tananyag részét képezik olyan ismeretek, melyek a társadalmi környezetbe való beilleszkedést, a felnőttekkel való kommunikációt és a hagyományok ápolását segítik.

A diákönkormányzat működését a parlamentarizmus, a jogok gyakorlása, kötelezettségek érvényesítése iskolájának tekintjük. Ennek megfelelően az igazgatóság és az osztályfőnökök segítik a tanulókat és a diákönkormányzatért felelős tanár munkáját. A képzés végére a tanuló

váljon képessé önálló vélemény kialakítására, megvédésére, a véleményét alátámasztó tények, ismeretek megszerzésére, érvelésre.

3.8. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.8.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

„Az egészség nem minden, de az egészség nélkül a minden semmi”
(Schopenhauer)

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Az egészségfejlesztés átfogó társadalmi és politikai folyamat, mely nemcsak az egyének képességeinek és jártasságának erősítésére irányuló cselekvéseket foglal magába, hanem olyan tevékenységeket is, amelyek a társadalmi, környezeti és gazdasági feltételek megváltoztatására irányulnak azért, hogy azoknak a köz és az egyén egészségére gyakorolt hatása kedvező legyen.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és ezáltal egészségük javítására. A részvétel nélkülözhetetlen az egészségfejlesztő tevékenység fenntartásához.

Az iskolának sokrétű szerepe van az egészségfejlesztési tevékenységekben: ismeretátadás, attitűdformálás, magatartás-alakítás, öntevékenységre ösztönzés.

Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéne, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Egészségnevelési programok az iskolai egészségfejlesztés szolgálatában:

- erdei iskola, tanulmányi kirándulások
- családi életre nevelés program
- elsősegélynyújtás
- D.A.D.A program
- AIDS prevenció program
- „Kár lenne, ha RÁK lenne” rák prevenció program
- MIELŐTT- drog prevenció program
- SIGNAL Dentibusz program
- Mindennapos testnevelés program
- Egészségre nevelő életmód programok
- Sportnapok
- Szűrőprogramok
- Víz világnapja

3.8.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Elsősegélynyújtás fogalma

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolában előforduló sérülések szakszerű ellátása megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön ezen ismeretek elsajátítására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

<i>TANTÁRGY</i>	<i>ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK</i>
<i>Biológia</i>	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
<i>Kémia</i>	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés

<i>Fizika</i>	- <i>égési sérülések</i> - <i>forrázás</i>
<i>testnevelés</i>	- <i>magasból esés</i>

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, mentőtiszt, iskolai egészségügyi tanár) segítségének igénybe vétele egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
 - 9-12. évfolyamon az elsősegélynyújtási alapismeretek elméleti és gyakorlati alkalmazásának, készség szinten történő elsajátítása történhet, osztályfőnöki, biológia-egészségtan órákon. Egészségtanár, mentőtiszt, védőnő, iskolaorvos segítségével.
5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegélynyújtó);
 - minden évben egy alkalommal elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy a Térségi Vöröskereszt bevonásával;
 - elsősegélynyújtás háziverseny szervezése, lebonyolítása
 - részt veszünk a Térségi Vöröskereszt által szervezett körzeti elsősegélynyújtási versenyen
 - évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap vagy hét szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók, illetve 9-12. évfolyamok számára. Ez a rendezvény jó alkalmat teremt a nagyszámú tanulócsoporthoz előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

3.9. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,

- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

3.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

3.10.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységeink

Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek összetalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre, amelyek magatartászavarként is megjelennek a munkaerőpiacon messzire ható következményekkel a tanulók képességére és lélektani fejlődésére.

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.

- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szereplni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az iskolai, az osztályközösségi, a hitéleti programok.

Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőképességének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

Tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi intézményekkel, pedagógiai szakszolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

Beilleszkedési nehézségek menet közben is jelentkeznek. Ezek kezelésére az osztályfőnökök és az arra fogékony tanárok továbbképzésével készülünk.

3.10.2. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

A nevelési céljaink és támaszra szoruló embertársaink iránti kötelezettségünk miatt mindig szívesen fogadjuk a mozgásukban vagy érzékelésükben korlátozott tanulókat. A Kt. biztosít lehetőséget arra, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók integráltan, ép társaikkal együtt vegyenek részt az iskolai oktatásban. Az integrált oktatás társadalmi feltételeit a fogyatékosok társadalmi elfogadása, az integráció szemléletének kiterjesztése teremtheti meg.

A fogyatékoság szűrése, a sajátos nevelési igény megállapítása a jogszabályban rögzített munkamegosztás alapján tanítási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok valamint a nevelési tanácsadó feladata. A vizsgálat szakvéleménnyel zárul, amely megállapítja a fogyatékoság tényét.

A törvényi szabályozásnak megfelelően a sajátos nevelési igényű tanulóink a szakértői bizottság ajánlása alapján az utánuk kapott emelt normatíva terhére jogosultak pedagógiai és egészségügyi célú óra igénybevételére, melyet megfelelő szakirányú végzettségű gyógypedagógus végez, illetve lehetőség van az érettségi tárgyakból szaktanár által megtartott plusz óra igénybevételére is. Ezek a diákok a program szerint biztosított lehetőségek igénybevételén túl iskolánk szellemiségének megfelelően számíthatnak a tanárok és diáktársak önkéntes segítő munkájára.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók csoportján belül a látássérült, a hallássérült és a mozgáskorlátozott diákok oktatását vállalja. Mindhárom csoport eltérő pedagógiai szempontok figyelembe vételét igényli, oktatásuk más-más megközelítést kíván. A fentiek miatt a sajátos nevelési igény ezen csoportjai egyenként pontos definiálást, a pedagógiai eljárások és célok bemutatását, a körülmények és eszközök leírását teszik szükségessé.

Látássérültek

A látási fogyatékoság (a gyengénlátás, az aliglátás és a vakság) mértéke a látásmaradvány szemészeti adatai alapján határozható meg. Amikor látásról beszélünk, akkor elsősorban a közeli és távoli látásélességre gondolunk, ám a látás képességének egyéb fontos tényezői is vannak. A perifériás látás, a színlátás, a kontrasztérzékenység és a látótér a különböző szembetegségek

következtében eltérő módon sérülhetnek. A sérülés mértékének ismerete befolyásolja a pedagógiai munkát is.

A tanulás módját és körülményeit alapvetően meghatározzam a látásmaradvány mértéke. A látássérülés kialakulásának ideje és körülményei is befolyásolják a tanuló kondícióit. A pedagógiai munkában a megmaradt funkciókra támaszkodhatunk, azokat fejleszteni, a hiányzókat kompenzálni kell.

A vak tanulók oktatása, nevelése folyamán arra kell törekedni, hogy lehetőleg a tanóra minden mozzanatába bevonjuk őket. Támaszkodhatunk a vak gyermekek auditív figyelmére, memóriájára. Ezeknek a képességeknek a fejlesztésére lehetőség van a tanítási-tanulási folyamatban, de helyet kaphat a kompenzáló technikák tanítása mellett a rehabilitációs, rehabilitációs speciális fejlesztésben is. Igyekezünk többféle tanulási technikát megismertetni a vak tanulókkal is, és készítsük a gyermekeket a tanulás során tudatos önmegfigyelésre. Idővel a számára legmegfelelőbb eszközt és módszert fogja választani feladatai megoldásához.

A látássérülés különböző fajtái (szintévesztés, színvaktság, csőlátás stb.) esetenként más és más fejlesztési feladatot igényelnek, a diagnózis pontos ismerete és figyelembevétele szükséges a látássérült tanuló oktatásához.

Az iskolai feladatok nagyrészt a vizualitásra épülnek, ezért a gyengénlátó tanulók hátrányban vannak. Az egyéni differenciáláshoz nagy odafigyelés szükséges a pedagógus részéről, de sokszor módszer-vagy eszközbeli változtatás is elegendő ahhoz, hogy a látássérült tanulók eredményesen vegyenek részt a tanulási folyamatban.

A tanár segítséget nyújthat kézbe adott táblai vázlattal, vagy a táblára íráskor a felírt szöveg elmondásával. A tanítási órákon eredményesen alkalmazhatók az auditív adathordozók. Az olvasást válthatja ki a magnós tanulás. A hosszabb leckéket tartalmazó tárgyak hangkazettára mondott anyaga a tanuló önálló felkészülésének eszköze.

A gyengénlátók oktatásában fő szempont a láthatóság, az olvashatóság biztosítása. A tanulók számára nagyobb méretű betűt, ábrát kell biztosítani. Fontos a kontrasztosság, kerülendők a színes mezőkben való ábrázolás és a fényes lapfelületek.

A látássérült tanulók általában az emberi arcot és az arckifejezéseket hiányosan érzékelik, nehezebben kommunikálnak. Például a vak tanulónak jelezni kell a jelenlétet, a gyengénlátónak is szavakkal, hangsúllyal kell kifejezni az érzelmeket. A látó osztálytárs segítsége megoldhatja a problémákat, de vigyázni kell, hogy ez a segítőnek ne teher, hanem önként vállalt feladat legyen.

Hallássérültek

A hallássérültek csoportjait súlyosság szerint definiálják: nagyothallókra és siketekre. A sérülés mértékének ismerete befolyásolja a pedagógiai munkát is.

A hallássérültek számára a jó beszéd-és halláskörnyezet fejlesztőleg hat, melyben felgyorsul a nyelvi fejlődésük. Integrált viszonyok között sem lehet azonban nélkülözni a szurdopedagógiai és a logopédiai segítséget.

A hallássérültek esetében a sérülés legmeghatározóbb következménye a beszédértés sérülése. Ha a beszéd kialakulása előtt következik be, akkor a gyermek természetes beszédfejlődése késleltetté válik. Nehezebb lesz a hangképzés, a beszédtempó eltér a szokványostól, aminek következménye az érthetőség sérülése. A hallássérült tanuló beszédét a szűkebb szókincs és a grammatikai hibák jellemezhetik. A szűkebb szókincs miatt a tanulók szövegértési nehézségekbe ütközhetnek az élőbeszéd hallása és olvasás közben is. A kommunikációt nehezíti, hogy a gyenge hallási képesség miatt nem hallják vagy félrehallják a beszédet, vagy annak részleteit.

A hallássérült gyermeknek olyan helyet kell keresni az osztályban, ahonnan szemből látja a tanárt – ez fontos a szájról olvasás lehetőségének megtartása miatt. A hagyományos osztálytermi

elrendezés esetén az optimális hely oldalt, valamelyik szélső padsorban a 2-3. pad. Féloldali halláscsökkenés esetén a diák a jó fülével forduljon a tanár felé.

A legfontosabb a hallássérült tanuló részére a jó nyelvi környezet példája, azonban az együttnevelés segítheti az egészséges társak reális önértékelését is. További előny, hogy a sérültek céljait és eredményeiket az ép társakéhoz mérik, és ez jelentős húzóerőt jelent a közösségben.

Mozgásfogyatékosok

A mozgáskorlátozott diákok teljesítményét, tanulását leginkább a mozgásszervi károsodás következtében kialakult mozgásteljesítményt igénylő feladatok kivitelezésének nehezítettsége, az önkiszolgálás akadályozottsága, valamint a kommunikációs és egyéb, esetlegesen társuló részképesség-zavarok befolyásolhatják. A tanítási-tanulási folyamat során tehát ezeken a területeken igénylik a legtöbb segítséget.

A mozgáskorlátozottságból szinte egyenesen következik, hogy jelentős tempóbeli eltérést mutatnak a tanulók, elsősorban természetesen a mozgásteljesítménnyel járó feladatoknál. Az oktatási folyamatban ezzel a tényezővel is számolni kell.

A mozgáskorlátozott tanulók integrált oktatását megkönnyítő akadálymentes környezet kialakítása az iskola középtávú céljai között szerepel. Az osztályterem, ahol a mozgáskorlátozott tanuló is tanul, lehetőleg földszinti legyen. Az osztályterem belső elrendezése is segítse a tanulót az akadálymentes közlekedésben. Szélesebb sávot hagyva a szék-, illetve a padsorok között, mert a kerekesszék, járókeret, támpontok nagyobb helyet foglalnak el, de a segédeszköz nélkül közlekedő mozgáskorlátozott gyermek is többnyire széles alapon, bizonytalanabban jár, mint ép mozgású társai.

Célszerű a mozgáskorlátozott tanulót a táblával szembe ültetni. A mozgáskorlátozott gyermek figyelme kevésbé tartós, gyorsan fárad, ezért jó, ha olyan helyen ül, ahol a tanár folyamatos kapcsolattartással, motivációval képes őt a munkába mindvégig bevonni, ellenőrizni. A mozgáskorlátozott tanuló munkatempója lassúbb, ezt szem előtt kell a pedagógusnak tartani. Az egyénre szabott feladatadás, differenciálás és képességeinek alapos ismerete kiindulópontja a mozgáskorlátozott gyermek teljesítményének, terhelhetőségének.

Egyes esetekben javasolt a szövegszerkesztő vagy írógép használata. Ügyelni kell arra, hogy a táblakép pontos, könnyen áttekinthető legyen. Fontos, hogy a mozgáskorlátozott tanulót a mozgásteljesítményt igénylő tantárgyak alól lehetőség szerint ne felmentéssel, hanem differenciált feladat és értékelési rendszerrel segítsük.

A mozgáskorlátozott tanuló számára a rehabilitációs órakeret terhére (a testnevelés tantárgy mellett vagy helyett) mozgásnevelés óra szervezhető.

Diszlexia, diszgráfia

A fejlesztés célja:

Kialakítsa a tanulóban a mindenkorosi osztályfokának megfelelő olvasás- íráskészséget, fejlessze a kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása
- téri és időrelációk kialakítása verbális szinten
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- olvasás írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel.

Az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása

Kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során.

Diszkalkulia

A fejlesztés célja:

A tanuló matematikai érdeklődésének felkeltése, a mechanikus számlálás képességének fejlesztése, a matematikai nyelv használata és a matematikai relációk alkalmazása.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt fejlesztése.
- Térreléciók biztonságos megnevelése.
- Matematikai nyelv tudatosítása.
- Relációk nyelvi alapozása.
- Segítő eszközök használatának megengedése.
- Fogalmak kialakításakor a manipulatív tevékenység előtérbe helyezése.
- A fogalom kialakítása, megerősítése vizuális úton.
- Az egyéni sajátosságához igazított fokozott mennyiségű gyakorlás.

A beszédfigyafatókos tanuló

A fejlesztés célja, feladata

Énkép, önismeret: személyiségfejlesztésben a tudatos kommunikációs szándék kialakítása, fejlesztés

Információszerzéskor a vizualitás előtérbe helyezése

Olvasás-írás tanításakor a hangoztató-elemző módszer előtérbe helyezése

Beszédfigyafatókos tanulóknál hosszabb begyakorlás, érési szakasz figyelembevétel

A kommunikáció fejlesztése az oktatás minden területén kapjon kiemelkedő szerepet.

3.10.3. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- = Differenciált tanórai munka
- = Nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása
- = Tehetséggondozó szakkörök
- = Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- = Felkészítés a felsőfokú tanulmányokra
- = Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- = Törekednünk kell arra, hogy megteremtjük a feltételeit egy komplex tehetséggondozó program kidolgozásának és megvalósításának

3.10.4. Az ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységeink

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy

nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvintézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet az ifjúságvédelmi felelős koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- = A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- = Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- = A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgálaton és a tervezett preventív jellegű iskolafogászati rendeléseken keresztül.
- = A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés stb.).
- = A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését.
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása.
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot.
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevételét.
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése.
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához.

3.10.5. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körütekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoporthoz egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.

Tevékenységek:

- = az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- = az egyéni foglalkozások;
- = a felzárkóztató foglalkozások;
- = az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- = a továbbtanulás irányítása, segítése.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.

A felső tagozaton magyar, matematika, angol tantárgyból minden évfolyamon szervezünk felzárkóztató órákat. Ezekon kívül lehetőség és igény szerint fizika, biológia, földrajz tárgyakból is.

A középiskola 9-10. évfolyamán kompetenciafejlesztés történik. 11-12. évfolyamon emelt és középszintű felkészítés történik az érettségi tárgyakból. Lehetőség szerint felzárkóztató órákat tartunk.

3.11. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény diákjainak a házirendben megfogalmazottak szerint joga, hogy szabadon véleményt nyilváníthasson az intézmény munkájáról és működéséről. Tájékoztatást kaphat az intézmény életét, személyét és tanulmányait érintő kérdésekről osztályfőnökétől, szaktanáraitól, a diákönkormányzat képviselőjétől, valamint e körben javaslatot tehet, kérdést intézhet az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz.

Véleményt nyilváníthat osztályfőnöki órán, osztályképviselő útján a diákönkormányzatban, diákgyűlésen.

Az ODB-k és diák-önkormányzati szervek útján javaslatot tehet az iskola munkatervére, szervezeti és működési szabályzatának, házirendjének módosítására, a magatartási és szorgalmi

minősítések megállapításának szempontjaira a jutalmak odaítélésére, tanulmányi kirándulási tervek elkészítésére

3.12. A szülők, a tanulók, kollégiumi nevelők és az intézmény együttműködésének formái

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

3.12.1. A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel, névtelenül a véleményládán keresztül.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják (fogadóóra, ellenőrző, e-napló).

3.12.2. A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái

A szülőknek gyermekük érdekében kötelességük gyakorolni az őket megillető jogokat. Jelen vannak az iskola életében gyermekük gondozójaként, a tanulók törvényes képviselőjeként és iskolahasználóként. A szülők saját önkormányzatuk választott képviselői útján nyilvánítanak véleményt, tudatják az iskolával szembeni igényeiket, részt vállalnak a közös feladatokból, vagy befolyásolják az intézmény döntéseit.

Az iskola szülőkkel való kapcsolattartásának a szülő és a pedagógus között kialakított partnerkapcsolat adja meg jellegét.

A szülői munkaközösséget egyetértési jog illeti meg a választható tárgyak meghatározásánál. Az osztályfőnökökkel egymást segítve alakítják ki a kirándulások tervét, és a tanév folyamán vállalt anyagi terhek mértékét. A szülői közösség véleményét az osztályfőnökökön kívül a választott elnökük is közvetíti az iskola vezetője felé. A szülői választmány a szülői közösség csúcsszerve. Évente legalább két-három alkalommal célszerű összehívni, és tájékoztatást adni az intézmény munkájáról, eredményeiről, feladatairól.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

Családlátogatás

Feladata: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. Családlátogatások problémás esetekben elengedhetetlenek. A környezettanulmányok korrekt színterei. A szülői háttér feltárásának, a család jobb megismerésének legjobb módja. A harmonikus szülő-tanár kapcsolat kialakítása érdekében jó megoldás a „bemutakozó”, problémáktól mentes megkeresés.

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
 - = az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - = az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - = a helyi tanterv követelményeiről,
 - = az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - = saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - = a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - = az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadó óra

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése; egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Nyílt tanítási nap

Feladata: a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató (levél, infokommunikációs eszközök)

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. Az iskola nevelőtestületének döntése alapján november és április hónapban jelezzük a tanulók tanulmányi eredményében bekövetkezett nagy mértékű negatív vagy pozitív változást. Emellett amennyiben az osztályfőnök úgy ítéli meg, hogy szükséges, akkor a félévi értesítő kiosztása után az elégtelen eredményt elért tanulók számára ún. egyeztető megbeszélést hív össze, melyen részt vesz a szülő, a diák, az osztályfőnök és a szaktanárok.

Közös kirándulások

Feladata: Közvetlen jó kapcsolat kialakítása a szülőkkel, diákokkal az iskolán kívül is.

Pályaválasztási tanácsadás

Feladata: Segítségnyújtás a szülőknek abban, hogy gyermekük számára megfelelő továbbtanulási lehetőséget válasszanak.

Közös lelki nap

Feladata: A keresztény értékrend megismerése, mélyítése, ezzel segítve az egységes nevelésben való együttműködést.

Közös zarándoklatok

Feladata: Ismerjük meg Magyarország híres kegyhelyeit, ezzel is segítve a keresztényi nevelést, a nevelői példa felmutatását.

Plébániákkal közös programok

Feladata: A plébániákkal való élő kapcsolatok erősítése.

A szülők részéről elvárhatjuk:

- = aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- = ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
- = őszinte véleménynyilvánítást,
- = együttműködő magatartást,
- = nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- = érdeklődő, segítők hozzáállást,
- = szponzori segítségnyújtást.

3.12.3. A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

Intézményünkben a tanár–szülő–diák kapcsolat minőségi fejlődést mutat. Érzékelhető az az igény, mely a családi kapcsolattartás erősítését óhajtja. Körültekintő, okos tervezéssel, igyekszünk a szülők olyan aktív magját kialakítani, mely szülői közösség (szülői munkaközösség) tájékozott az iskola pedagógiai munkájáról, azonosul és támogatja a keresztény nevelési törekvéseinket és jó szándékú segítségére számíthatunk.

Bővíteni kívánjuk azokat az alkalmakat, melyek során kötetlen formában tölthetünk el egy-egy közös estét, ezért – és anyagi kereteink bővítése érdekében is – alapítványi rendezvények megvalósítására törekszünk.

Általános gyakorlattá kívánjuk tenni, hogy az iskola ünnepei alkalmával szentmise-látogatásainkon a szülők egyre nagyobb számban vegyenek részt.

A már bevezetett e-napló használatával a szülők naprakész információhoz juthatnak a diákok tanulmányi előmenetelével kapcsolatban.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

3.12.4. A kollégiumi nevelők és a pedagógusok kapcsolata

A városban működő két középiskolai tanulók elhelyezésére alkalmas kollégiummal van az intézményünknek kapcsolata. Kiemelten együttműködünk a keresztény nevelési elvekkel működő Piarista Kollégiummal. Az együttműködés formái a korábbi kapcsolatokra építve a következő formákban történik:

- a kollégiumi nevelők és az osztályfőnökök rendszeresen tájékoztatják egymást a diákokkal kapcsolatban felmerült problémákról, eseményekről, a diákok eredményeiről, magaviseletéről,
- a partnerintézmények kölcsönösen meghívják egymást a ünnepeikre, rendezvényeikre.

3.13. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

A tanulmányok alatti vizsgák rendjét a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-73. §-ai határozzák meg.

3.13.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

3.13.1.1 A vizsgaszabályzat célja

A vizsgaszabályzat célja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 7. § (1) bekezdés a) pont a) alpontjában (és a 65. § (5) bekezdésben) foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati vizsgarészeket)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

3.13.1.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá

- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

3.13.2 Az értékelés rendje

Az írásbeli vizsgákról

Az írásbeli vizsgán szerezhető maximális pontszám 50 pont. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár eltérő színű tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javított dolgozatokat legkésőbb az írásbeli vizsgát követő munkanapon át kell adni az iskola igazgatójának.

Az írásbeli dolgozatokat a diák az eredményhirdetés után megtekintheti.

Amennyiben a jelölt írásbeli dolgozatának teljesítménye nem éri el a 25%-ot, de meghaladja a 12,5%-ot, akkor a jelölt szóbeli vizsgát tehet. Az írásbeli dolgozat elégtelensége miatt szervezett szóbeli vizsgán a jelölt nem húzhat póttételt.

A jegykialakításban az írásbeli és a szóbeli vizsgán szerzett pontszámok és a két vizsgarészen szerezhető pontszámok %-os arányát kell figyelembe venni. 12,5% alatti teljesítmény esetén a tantárgy osztályzata elégtelen.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgán a jelölt a szaktanár(ok) által készített tételsorból húzott tétel alapján felel a felkészülési időt követően. A szaktanár feleletének értékelését Értékelő lapon vezeti. A szerezhető maximális pontszám 50 pont. Amennyiben a jelölt a húzott tétel anyagából teljes tájékoztatanságot árul el, teljesítménye nem éri el a 25%-ot, de meghaladja a 12,5%-ot az elnök egy alkalommal póttételt húzat. A póttételből szerzett pontszámokat az érdemjegy megállapításához felezni kell. 12,5% alatti teljesítmény esetén a tantárgy osztályzata elégtelen.

Gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsga a kitűzött feladatok megoldásával teljesíthető.

Amennyiben a jelölt a kitűzött feladat végrehajtása során teljes tájékoztatanságot árul el, teljesítménye nem éri el a 25%-ot, de meghaladja a 12,5%-ot az elnök egy alkalommal pótfeladatot húzat. Amennyiben a pótfeladat húzása nem lehetséges a tantárgy jellegéből adódóan, akkor a jelöltnek szóban kell felelni. A gyakorlati feladat megoldásának elégtelensége miatt szervezett szóbeli vizsgán a jelölt nem húzhat póttételt.

A jegykialakításban az írásbeli és a pótfeladat szerzett pontszámok és a két vizsgarészen szerezhető pontszámok %-os arányát kell figyelembe venni. 12,5% alatti teljesítmény esetén a tantárgy osztályzata elégtelen.

A vizsgák értékelése

Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgák esetében, illetve a gyakorlati vizsgáknál ahol az lehetséges, az elérhető maximális pontszám 50 pont.

A vizsgákon elért teljesítmények alapján a szerezhető osztályzatok a teljesítmény %-tól függenek.

- 0-24% elégtelen
- 25-39% elégséges
- 40-59% közepes
- 60-79% jó
- 80-100% jeles

Az osztályozó vizsga értékelésének speciális szabálya

Amennyiben a diák az első és a második félév anyagából is osztályozó vizsgát tesz, akkor az év végi jegy kialakítása a két félév eredményének számtani átlaga alapján történik. Amennyiben az átlag értéke az egész jegy mellett 5 tized, akkor a jobb jegyet kapja év végi érdemjegyként a diák, ha a második félév eredménye rosszabb, mint az első félévé, akkor a rosszabb érdemjegyet. (pl.: első félév eredménye 3, második félév eredménye 4, akkor az átlag 3,5, de mivel a tanuló javította a félévi eredményét, ezért az év végi osztályzata jó.)

3.13.3 A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tantárgyak vizsgarészei:

Tantárgyak	Vizsgarészek		
	Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv		X	
Magyar irodalom	X		
Történelem	X		
Matematika		X	
Idegen nyelv	X	X	
Fizika (közgazdasági szakmacsoport)		X	
Fizika (informatika szakmacsoport)		X	
Informatika (közgazdasági szakmacsoport)			X
Informatika (informatika szakmacsoport)	X		
Kémia		X	
Biológia	X		
Földrajz	X		
Ének-zene			X
Rajz és vizuális kultúra			X
Gazdasági környezetünk		X	
Viselkedéskultúra	X		
Kommunikáció	X		
Elméleti gazdaságtan		X	
Üzleti gazdaságtan elmélet		X	
Üzleti gazdaságtan gyakorlat		X	
Testnevelés			X
Információkezelés			X
Számítástechnikai gyakorlatok			X
Számítógép-programozás	X		
Számítógép-programozási gyakorlatok			X
Műszaki pályák világa	X		
Anyag és eszközismeret	X		
Műszaki ábrázolás és képfeldolgozás alapjai	X		
Kép- és hangfeldolgozás, multimédiás alkalmazások			X
Adatbázis-kezelés	X		
Hardverismeret és gyakorlat	X		
Technika			X
Természetismeret	X		

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével. Ez alapján összeállított témaköröket legkésőbb két hónappal a vizsga megkezdése előtt a szaktanárok a tanulók rendelkezésére bocsátják.

A tanulmányok alatt letett vizsgák egyes jogkövetkezményei

Amennyiben a diák előrehozott érettségi vizsgát tesz, akkor a továbbiakban a tantárgy óráinak látogatása alól, az értékelés alól – a tanuló, illetve törvényes képviselőjének írásbeli kérelmére – az igazgató felmenti.

3.14. A tanuló átvételének, felvételének szabályai

3.14.1. Az iskolaváltás szabályai

Ha egy másik iskola tanulója átvételét kéri intézményünkbe, akkor az átvételről az iskola igazgatója dönt a rendelkezésére álló dokumentumok alapján. A döntés meghozatala előtt az általános iskolában kikérheti a szülői munkaközösség és a plébános véleményét is. Iskolaváltás esetén, az igazgató megvizsgálja, hogy a tanuló előzetes tanulmányainak eredményét bizonyító okiratokban milyen követelményeknek tett eleget. Ezeket összehasonlítva az iskolánk pedagógiai programjával határozatlanban dönt az esetleges előírandó különbözeti vizsgákról, illetve azok idejéről. A különbözeti vizsgák idejét a munkaközösség-vezetőkkel egyeztetve állapítja meg.

Szakképző évfolyamra történő átvétel, korábbi eredmények beszámításának szabályait a Szakmai program tartalmazza.

3.14.2 A felvételi eljárás szabályai

Általános iskola 1. osztályába a diákok beíratásáról az igazgató és a tagintézményvezető dönt. A döntés alapja a szülőkkel való elbeszélgetés és az előírt létszámkeret. Az elbeszélgetés célja annak feltárása, hogy a szülők, illetve a gyermek elfogadja-e a keresztény nevelés elveit.

A **9. évfolyamra történő jelentkezés** a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott nyomtatványnak a középiskolához való eljuttatásával történik, az ott meghatározott határidőre.

A felvétel alapja a hozott és a szerzett pontszámok együttes összege. Hozott pontszám: általános iskola 7. osztály év végi és 8. osztály félévi eredménye magyar nyelv és irodalomból, történelemből, idegen nyelvből, matematikából valamint biológiából (max. 50 pont).

Szerzett pontszám: a központi írásbeli felvételi vizsgán elért eredmény (max.100 pont), a szóbeli meghallgatáson szerzett pontszám (max. 50 pont). A szóbeli meghallgatáson - az iskola katolikus jellegéből adódóan - általános tájékozottságról, világlátásról történik beszélgetés a felvételizővel. A felvételi elbeszélgetés célja annak megállapítása is, hogy a diák elfogadja-e a keresztény nevelés elveit.

Azonos összpontszám esetén a jelentkezők rangsorolása az írásbeli vizsgán elért eredményeik alapján történik.

Továbbra is fennálló azonosság esetén a felvételi vizsgatárgyak egymáshoz viszonyított eredményeik aránya a meghatározó (minél közelebb áll egymáshoz – egyenletesebb a teljesítménye, annál előrébb rangsorolódik a jelentkező).

Az SNI-s tanulók felvételére vonatkozó sajátos szabályok:

1. Hozott pontszámok azon tárgyak eredményeiből kerülnek meghatározásra, melyekből értékelés alól nem voltak mentesítve. A beszámítható tárgyak körét az igazgató határozza meg. Az így elérhető maximális pontszámnak is max. 50-nek kell lennie.
2. A központi írásbeli felvételi vizsgán jogosultak a jelentkezéssel egyidejűleg benyújtott szakvéleményben foglalt kedvezményekre, illetve mentességekre. Elérhető eredményüknek maximális teljesítés esetén így is el kell érnie a 100 pontot.
3. A szóbeli meghallgatáson fokozott odafigyeléssel, a szakértői véleménynek megfelelően történik a meghallgatás.

Azonos összpontszám esetén a jelentkezők rangsorolása az írásbeli vizsgán elért eredményeik alapján történik.

Továbbra is fennálló azonosság esetén a felvételi vizsgatárgyak egymáshoz viszonyított eredményeik aránya a meghatározó (minél közelebb áll egymáshoz – egyenletesebb a teljesítménye, annál előrébb rangsorolódik a jelentkező).

A tagintézmény végzős diákjai számára a középiskolába történő felvétel automatikus. (Mind az írásbeli, mind a szóbeli felvételi alól mentesül.)

A felvételtől első fokon az igazgató dönt. Az elutasító döntés ellen a fenti rendeletben meghatározott időben és módon lehet fellebbezni.

A beiratkozás időpontját a fenti rendelet határozza meg. A beiratkozással jön létre a tanulói jogviszony.

A 13. évfolyamra a jelentkezés a középiskola által készített jelentkezési lapon történik. A felvétel minimumfeltételeit a szakmai programok tartalmazzák. Amennyiben a mi szakközépiskolai képzésben részt vevő diákunk a 9-12. évfolyamon tanult szakmacsoportnak megfelelő szakképzésre jelentkezik, akkor a felvétele automatikus.

Egyéb esetekben a felvétel sorrendje:

- mi iskolánk más szakmacsoportjába illetve a gimnáziumi osztályba járó diákjaink,
- más iskola adott szakmacsoportba járt diákjai,
- egyéb képzésben részt vevők.

A nevelési program legitimációja

A **szülői szervezet** képviselőjében nyilatkozom arról, hogy a **Nevelési program** tartalmát a szülői szervezet megismerte, és azt elfogadta.

Sátoraljaújhely, 2013. március hó 20. nap

Veres Jánosné
szülői munkaközösség elnöke
(középiskola)

Ignécziné Bodnár Klára
szülői munkaközösség elnöke
(általános iskola)

Az **iskola diákönkormányzata** képviselőjében nyilatkozom arról, hogy a **Nevelési program** tartalmát megismertük, azt elfogadtuk.

Sátoraljaújhely, 2013. március hó 20. nap

Kiss Péter
DÖK elnök
(középiskola)

Gu Kai Martin
DÖK elnök
(általános iskola)

A **Nevelési programot** az **iskola nevelőtestülete** határozatképes értekezletén elfogadta.

Sátoraljaújhely, 2013. március hó 21. nap

Császinén Busa Krisztina

jegyzőkönyv-hitelesítő

Zsitkó Sándor

Sebes Péter

igazgató

Az V. István Katolikus Szakközépiskola és Gimnázium, Árpád-házi Szent Margit Általános Iskola **Nevelési programját** – mint az intézmény fenntartója – az **Egri Főegyházmege** jóváhagyja.

Eger, 2013. hó nap

.....
Egri Főegyházmege képviselője